

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/112/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2220202593
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2220202593.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, adresa C., D. XXXX/X, zastúpenej splnomocnencom: Advokátska kancelária Korabova & Lovich, s. r. o., Bratislava - mestská časť Staré Mesto, Laurinská 4, IČO: 50 131 931, proti žalovanému: E. B., nar. XX.XX.XXXX, adresa C., D. XXXX/X, zastúpený advokátom: JUDr. Mgr. Peter Rochovský, Dunajská Streda, Korzo B. Bartóka 789/3, o určenie nehnuteľnosti do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 13. apríla 2022, č.k. 12C/20/2020-676, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súde prvej inštancie r u š í a vec mu v r a c
i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinstančný súd prvým výrokom žalobu zamietol a druhým výrokom žalovanému priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Rozhodnutie súd odôvodnil právne na základe aplikácie ust. § 137, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 a 2 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 37 ods. 1, § 49a, § 143, § 143a ods. 1, § 145 ods. 1 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 47 ods. 1 zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (ďalej len „NP“).

3. Súd prvej inštancie rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobou podanou na súd sa žalobkyňa domáhala voči žalovanému - jej manželovi určenia bytu F. X, nachádzajúcom sa na 3. podlaží bytového domu súp. F. XXXX vo vchode 9) vedeného v katastri nehnuteľností (na LV č. XXXX pre kat. úz. C.) vo výlučnom vlastníctve žalovaného do bezpodielového spoluvlastníctva manželov (BSM). Na základe výsledkov vykonaného dokazovania súd prvej inštancie v prvom rade vyhodnotil žalobkyňou tvrdenú neplatnosť notárskej zápisnice po jej formálnej stránke pre nedostatok jej náležitostí, ako sú uvedené v § 47 ods. 1 NZ. Notárka vo svojej výpovedi potvrdila, ako je zrejmé aj z textu ňou spísanej notárskej zápisnice, že zápisnica neobsahuje „údaj o tom, že zápisnica bola po prečítaní účastníkmi schválená“, tiež však potvrdila, že vo všeobecnosti prenechá účastníkom priestor na oboznámenie sa (prečítanie) s textom zápisnice, pričom konkrétny prípad sporných strán nemal byť v tomto postupe nijako odlišný a bola prítomná aj pri podpísaní notárskej zápisnice, ktorú následne zaregistrovala v centrálnom registri. Na základe toho súd s poukazom na závery rozhodnutia NS ČR zo dňa 30.11.2012 sp. zn. 21 Cdo 3159/2010 uzavrel, že v danom prípade účastníci - strany sporu samotným podpisom schválili obsah notárskej zápisnice, a teda notárska zápisnica je platná a stala sa verejnou listinou. Následne súd posúdil, či vo vzťahu k žalobkyni právny úkon - dohoda o zúžení rozsahu BSM v notárskej zápisnici obsahujúci, je platný pre jej tvrdenia o neslobodnom prejave vôle a konaní v omyle. Svedecké výpovede smerovali k správaniu žalovaného vo všeobecnosti, nie v kontexte s procesom podpisovania notárskej zápisnice, a rovnako ako závery znaleckých posudkov vyhotovených v trestnom konaní, neboli pre spor významné a preto ich súd nevyhodnocoval. Žalobkyňa tvrdila, že cieľom právneho úkonu malo byť nadobudnutie sporného bytu do BSM, že nebola oboznámená o obsahu notárskej zápisnice a určite

by notársku zápisnicu s týmto textom nepodpísala a že zistila, čo je obsahom notárskej zápisnice až po tom, keď bol žalovaný obmedzený na slobode (v marci 2020) a po tom, keď jej sestra žalovaného doručila SMS správu o predaji bytu (v máji 2020). Naproti týmto tvrdeniam sa však v nasledujúci deň po zadržaní žalovaného políciou (15. marca) vo svojej výpovedi pred policajným orgánom vyjadrila, že „... Od februára 2019 až do súčasnosti sme bývali zase spolu, a to v byte na D. B. G. C., ktorý je vo vlastníctve môjho manžela, kde som sa k nemu vrátila ...“. Žalobkyňa poukazovala na to, že vypovedala v rozrušení, podľa názoru súdu však nebol dôvod uviesť takúto skutočnosť bez znalosti skutočného stavu. Takisto sa vyjadrila aj pred H. I., keď v rámci vyšetrenia uviedla, že „... Po narodení J. sa jeho fyzické útoky stupňovali až do apríla 2018. Opustila som spoločnú domácnosť so všetkými deťmi a odišla bývať k mame. Neplatil výživné. Kúpil štvorizbový byt na hypotekárny úver. Nasťahovali sme sa späť k manželovi aj s deťmi do väčšieho bytu. Polroka manžel nepil, bolo dobre. ...“. V znení týchto záznamov je jednoznačné, že žalobkyňa od počiatku vedela, že byt nebol nadobudnutý do spoločného majetku, a teda z akého dôvodu bola spísaná notárska zápisnica a čo bolo jej obsahom. Tento záver potom nesvedčí o pravdivosti tvrdení žalobkyne. Práve naopak, to, že nekonala pod psychickým nátlakom, podporujú aj jej správy žalovanému z rozhodného dňa, aby (doobeda) „kúpil knedľu“ a (podvečer) „prišiel do K.“. Žalobkyňa uviedla, že po tom, ako sa správal žalovaný pri podpise na notárskom úrade (okolo jednej poobede), odišla hneď do Bratislavy a nechcela obedovať spoločne so žalovaným, je potom otázne (a nevysvetlené), prečo mu písala druhú správu a navyše by ho volala do prevádzky v Bratislave. Uvedené pochybnosti o hodnovernosti tvrdení žalobkyne podporuje aj sama žalobkyňa pri komenté k predloženej fotodokumentácii, že v danom období sa „udobrovali“ a „snažili o obnovu spolužitia“, aj skutková veta z uznesenia vyšetrovateľa PZ o vznesení obvinenia, keď tvrdených útokov voči žalobkyni zo strany žalovaného sa mal dopustiť v období od augusta 2015 do apríla 2018 a nanovo od decembra 2019, pričom táto bola tvorená predovšetkým z výpovede žalobkyne. Na základe týchto záverov súd žalobu zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V spore bol úspešný žalovaný, preto mu súd priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

4. Proti tomuto rozsudku v celom jeho rozsahu podala odvolanie žalobkyňa z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. d), d), f) a h) CSP, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd rozsudok preskúmal a zmenil tak, že žalobe vyhovie.

V odvolaní poukázala na nesprávny procesný postup prvostupňového súdu v rámci verejného vyhlásenia rozsudku dňa 13.04.2022. Dňa 13.04.2022 v čase o 13:00 hod. sudkyňa prvostupňového súdu vyhlásila rozsudok takým spôsobom, že iba prečítala dva body výrokovej časti Rozsudku bez toho, aby prítomným právnym zástupcom a strane sporu uviedla akékoľvek (čo i len stručné) odôvodnenie svojho rozhodnutia, ako aj obligatórne poučenie o odvolaní a o možnosti exekúcie. Sudkyňa stranám sporu uviedla, že odôvodnenie si majú možnosť prečítať v písomnom vyhotovení rozsudku, ktorý im bude následne doručený a prítomné osoby vyzvala, aby opustili pojednávacu miestnosť. Po určitom čase boli právní zástupcovia a žalovaný zavolaní naspäť do pojednávacej miestnosti, kde im bolo doručené písomné vyhotovenie rozsudku. Žalobkyňa v tejto súvislosti poukazuje na zvukový záznam z verejného vyhlásenia rozsudku zo dňa 13.04.2022, ako aj na obsah zápisnice o vyhlásení rozsudku zo dňa 13.04.2022, kde z obidvoch je zrejmé, že sudkyňa prvostupňového súdu prítomným stranám neuviedla žiadne odôvodnenie svojho rozhodnutia. Žalobkyňa si je vedomá, že odôvodnenie si môže prečítať v jeho písomnom vyhotovení, ktoré jej bolo následne doručené, no napriek tomu legitímne očakávala, že keď už sa verejného vyhlásenia rozsudku zúčastní (prostredníctvom právneho zástupcu), bude jej priamo zo strany prvostupňového súdu oznámené aspoň stručné odôvodnenie rozhodnutia tak, ako to obligatórne vyžaduje zákonodarca v ust. § 219 ods. 1 CSP. Spôsob, akým bol vyhlásený rozsudok zo strany prvostupňového súdu, odporuje ust. § 219 ods. 1 CSP a zakladá odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP, pričom namietaný procesný postup prvostupňového súdu zároveň porušuje ústavné právo žalobkyne na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, v spojení s čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, s prihliadnutím na čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Ďalej žalobkyňa zastáva názor, že prvostupňový súd vec nesprávne právne posúdil, pokiaľ dospel k záveru, že Notárska zápisnica je „platná a stala sa verejnou listinou“ aj napriek skutočnosti, že v nej celkom evidentne absentujú obligatórne formálne náležitosti podľa ust. § 47 ods. 1 NZ, vyžadované zákonodarcom pre platnosť notárskej zápisnice ako verejnej listiny. 2. Žalobkyňa v priebehu konania opakovane poukazovala na dikciu ust. § 47 ods. 1 NZ, v znení ku dňu vyhotovenia spornej Notárskej zápisnice, t. j. ku dňu 21.11.2018, v zmysle ktorého: Notárska zápisnica musí obsahovať a) miesto, deň, mesiac a rok podpísania notárskej zápisnice, b) meno, priezvisko a sídlo notára, c) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo, ak je pridelené, a trvalé bydlisko účastníka, ak je ním fyzická osoba, a názov alebo obchodné meno, identifikačné číslo organizácie, ak je pridelené, a sídlo účastníka, ak je

ním právnická osoba, ako aj ich zástupcov, svedkov, dôverníkov a osoby, ktorá ovláda jazyk účastníka, d) vyhlásenie účastníkov, že sú spôsobilí na právne úkony, e) údaj o tom, ako bola preukázaná totožnosť účastníkov a svedkov, najmä druh a číslo platného preukazu totožnosti účastníka, f) ak je účastníkom právnická osoba, údaj o tom, ako bola preukázaná jej existencia, a oprávnenie v jej mene konať, g) obsah právneho úkonu, h) údaj o tom, že zápisnica bola po prečítaní účastníkmi schválená, i) podpisy účastníkov alebo ich zástupcov, a ak boli prizvaní, tiež svedkov, dôverníkov a osoby, ktorá ovláda jazyk účastníka; ak podpisuje notársku zápisnicu za právnickú osobu ako účastníka fyzická osoba oprávnená v jej mene konať, pripojí iba svoj podpis, j) odtlačok úradnej pečiatky notára a jeho podpis. Z vykonaného dokazovania a obsahu súdneho spisu jednoznačne vyplýva, že v Notárskej zápisnici absentuje obligatórny údaj podľa ust. § 47 ods. 1 písm. h) NZ o tom, že Notárska zápisnica bola po prečítaní účastníkmi schválená, čo zákonodarca bez výnimky vyžaduje ako povinnú súčasť Notárskej zápisnice, pokiaľ táto má spĺňať atribúty verejnej listiny. Túto skutočnosť je možné konštatovať jednak z odpisu spornej Notárskej zápisnice, kde toto vyhlásenie celkom evidentne absentuje, ako aj z výsluchu J. E. D. J. zo dňa 16.03.2022, ktorá v postavení svedka potvrdila, že predmetné vyhlásenie podľa ust. § 47 ods. 1 písm. h) NZ v Notárskej zápisnici skutočne chýba, pričom nevedela uviesť dôvod jeho absencie s tým, že tam (podľa jej vyjadrenia) malo byť uvedené. Žalobkyňa zastáva názor, že absencia niektorej z obligatórnych náležitostí notárskej zápisnice predstavuje formálnu vadu, spôsobujúcu jej neplatnosť ako verejnej listiny. Žalobkyňa v tejto súvislosti poukazovala na skutočnosť, že nedostatky Notárskej zápisnice ako nedostatky atribútu verejnej listiny majú za následok jej neplatnosť, ako aj neplatnosť právneho úkonu, ktorý táto Notárska zápisnica obsahuje, nakoľko zákonodarca predpisuje v ust. § 143a ods. 3 ObčZ pre zúženie BSM výlučne formu notárskej zápisnice. Počas konania poukazovala na Uznesenie NS SR zo dňa 25.11.2008, sp. zn.: 5 Cdo 264/2007, z ktorého vyplýva, že v takýchto prípadoch je potrebné neplatnosť právneho úkonu, obsiahnutého v Notárskej zápisnici, vyvodiť zo spôsobu (procesu vyhotovenia Notárskej zápisnice, ktorá tento úkon obsahovala, ktorý spôsob (proces) jej vyhotovenia je nesprávny. Prvostupňový súd ale žiadnym spôsobom nereflektoval na vyššie uvedené rozhodnutie NS SR, ale pomerne prekvapivo v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 30.11.2012, sp. zn.: 21 Cdo/3159/2010, teda rozhodnutie súdu iného štátu, ktorým navyše žiadna strana sporu (ani samotný žalovaný) v priebehu konania neargumentovala. Pokiaľ sa prvostupňový súd rozhodol odkloniť od rozhodovacej praxe NS SR, na ktorú poukazovala žalobkyňa, bol povinný tento odklon dôkladne odôvodniť a nie z vlastnej iniciatívy vyhľadať rozhodnutie súdu iného štátu, ktoré sám interpretoval protichodne. Ďalej uviedla, že v posudzovanej právnej veci nastala situácia, kedy žalovaný neprezentoval prvostupňovému súdu žiadnu relevantnú judikatúru, ktorá by mala spochybňovať tvrdenia žalobkyne vo vzťahu k neplatnosti spornej Notárskej zápisnice titulom absencie jej obligatórnych náležitostí v zmysle ust. § 47 ods. 1 NZ. Napriek tomu prvostupňový súd suploval procesnú aktivitu žalovaného, kedy sám vyhľadal judikatúru iného štátu s tým, že v odôvodnení napadnutého rozsudku nezaujal žiadne stanovisko k argumentácii žalobkyne a to ani dôvod, prečo neprihliadol na žalobkyňou označenú rozhodovaciu prax NS SR. V odvolaní poukázala na Rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 01.12.2016, sp. zn.: 21Cdo/1717/2016, „[...] chybějí-li však u písemnosti sepsované notářem formou notářského zápisu takové náležitosti, bez nichž by nebylo možné rozoznat formu notářského zápisu, účastníky nebo další osoby zúčastněné na úkonu, nebo takové náležitosti, které jsou nezbytnou náležitostí notářského zápisu, nelze tuto písemnost považovat za notářský zápis, a tedy za veřejnou listinu.“ Tento judikát je z časového hľadiska o šesť rokov novší ako rozhodnutie, na ktoré poukazuje prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, pričom je štandardne preberaný aj odbornou judikatúrou v Českej republike s tým záverom, že „súdy dali prednosť gramatickému výkladu pred výkladom teologickým a výkladom v prospech platnosti úkonu“. Žalobkyňa zastáva názor, že ustálená súdna prax a právna veda v Slovenskej aj v Českej republike považuje absenciu obligatórnych náležitostí notárskej zápisnice podľa ust. § 47 ods. 1 NZ (v ČR podľa ust. § 63 ods. 1 NŘ) za dôvod straty charakteru verejnej listiny so všetkými s tým spojenými dôsledkami. V tejto súvislosti považuje za potrebné prihliadnúť aj na skutočnosť, že Notárska zápisnica v posudzovanej právnej veci bola podkladom pre zápis do verejného registra, konkrétne podkladom na zápis do Katastra nehnuteľností a obsahovala úkon, pre ktorý zákonodarca obligatórne predpisuje formu notárskej zápisnice (na rozdiel od závetu vo forme notárskej zápisnice, na ktorý poukazoval prvostupňový súd, keďže závet je možné vyhotoviť aj v alografnej alebo holografnej podobe, bez potreby jeho obligatórneho premietnutia do notárskej zápisnice ako verejnej listiny). Žalobkyňa počas prvostupňového konania poukazovala aj na skutočnosť, že v Notárskej zápisnici absentuje ďalší obligatórny údaj a to údaj podľa ust. § 47 ods. 1 písm. a) NZ o mieste, dni, mesiaci a roku podpísania Notárskej zápisnice, nakoľko v Notárskej zápisnici je uvedené iba miesto, deň, mesiac a rok jej napísania, nie však podpísania. Prvostupňový súd sa v tejto súvislosti žiadnym

spôsobom nevysporiadal s vyššie uvedenou argumentáciou žalobkyne, pričom v bode 24 odôvodnenia napadnutého rozsudku iba skonštatoval, že „Miesto podpísania notárskej zápisnice zákon bližšie neupravuje. V prípade podpísania zápisnice v notárskej kancelárii stačí označenie obce (mesta). Označenie len názvom obce (mesta) možno považovať za splnenie náležitostí podľa písmena a).“ Právne posúdenie zo strany prvostupňového súdu, v zmysle ktorého sporná Notárska zápisnica obsahuje obligatórny údaj podľa ust. § 47 ods. 1 písm. a) ZoN, nie je správne, nakoľko prvostupňový súd nerozlišuje medzi spísaním a podpísaním notárskej zápisnice tak, ako to vyžaduje zákonodarca v ust. § 47 ods. 1 písm. a) ZoN, účinnom ku dňu vyhotovenia Notárskej zápisnice (t. j. ku dňu 21.11.2018). Už len púhym porovnaním obsahu Notárskej zápisnice s ust. § 47 ods. 1 písm. a) ZoN nemožno dospieť k inému záveru ako k takému, že v Notárskej zápisnici tento údaj skutočne absentuje.

Žalobkyňa tiež poukazovala aj na skutočnosť, že Notárska zápisnica trpí aj materiálnou vadou v špecifikácii obsahu právneho úkonu podľa ust. § 47 ods. 1 písm. g) ZoN, nakoľko BSM nemalo byť zúžené vo vzťahu ku kúpnej cene bytu, aká bola skutočne dojednaná medzi zmluvnými stranami. S tým súvisí aj badateľná nezhoda v podstatných náležitostiach kúpnej zmluvy, ktorou mal žalovaný podľa jeho tvrdenia nadobudnúť do výlučného vlastníctva sporný byt, nakoľko v notárskej zápisnici je ako dohodnutá kúpna cena uvedená suma 87.500,- EUR, pričom zo Zmluvy o prevode vlastníctva bytu, ktorú predložil žalovaný je zrejmé, že skutočná kúpna cena predstavovala sumu 94.500,- EUR. Notárska zápisnica je zmätočná a nepreskúmateľná, nakoľko obsahuje rôznu nevykonateľnú úpravu práv a povinností manželov vo vzťahu k pasívam – záväzku voči veriteľovi „B. L., M.“, ktorá by nemala mať v dohode o zúžení BSM žiadny priestor. Poukázala, že ku dňu 21.11.2018, kedy mala byť notárska zápisnica spísaná, nebola v obchodnom registri zapísaná žiadna právnická osoba s obchodným menom „B. L., M.“, nakoľko pôvodná B. L. N. M., A.: XX XXX XXX, N. N.: C. X/X, XXX XX L., N. O., zapísaná v OR OS BA I, odd.: Sa, vložka č.: 34/B, zanikla v dôsledku ex offo výmazu ku dňu 06.05.2014. Odo dňa 01.12.2013 vykonáva táto banka činnosť ako organizačná zložka pod obchodným menom B. L. P. O. M. N., M., Q. H. L., A.: XX XXX XXX, N. N.: C. X/X, XXX XX L., N. O., zapísaná v OR OS BA I, odd.: Po, vložka č.: 2310/B, pričom takýto stav existoval aj ku dňu vyhotovenia spornej Notárskej zápisnice, t. j. ku dňu 21.11.2018. Rovnaké údaje vo vzťahu k banke sú uvedené aj v Zmluve o úvere na bývanie č. EZY-SK- MRL-00165538-2018-SAM1-IU zo dňa 04.12.2018, ktorú súdu predložil žalovaný. Na základe vyššie uvedeného objektívne vyvstáva otázka, či J. E. D. J. vôbec disponovala zmluvou o úvere, nakoľko v takomto prípade by zrejme do Notárskej zápisnice, ktorá má atribúty verejnej listiny, neuviedla neexistujúce obchodné meno hypotekárnej banky. Na tieto otázky, aj keď ich žalobkyňa v konaní nastolila, nedostala žiadnu odpoveď, nakoľko prvostupňový súd k tejto argumentácii žalobkyne nezaujal v odôvodnení napadnutého rozsudku žiadne stanovisko. Zhrnula, že všetky označené formálne nedostatky Notárskej zápisnice v podobe absencie jej obligatórnych náležitostí podľa ust. § 47 ods. 1 písm. a), písm. h) NZ, v spojení s ďalšími materiálnymi nedostatkami v podobe zmätočnosti a nepreskúmateľnosti Notárskej zápisnice z pohľadu obsahu právneho úkonu v nej obsiahnutého (ust. § 47 ods. 1 písm. g) NZ), je potrebné subsumovať pod nedostatky atribútu verejnej listiny, majúce za následok jej neplatnosť, ako aj neplatnosť právneho úkonu, ktorý táto Notárska zápisnica obsahuje, nakoľko zákonodarca predpisuje v ust. § 143a ods. 3 OZ pre zúženie BSM formu notárskej zápisnice. Žalobkyňa v konaní tvrdila aj dva ďalšie hmotnoprávne dôvody, ktoré podľa jej názoru spôsobujú neplatnosť právneho úkonu, obsiahnutého v Notárskej zápisnici a síce: a) nedostatok slobody vôle žalobkyne podľa ust. § 37 ods. 1 ObčZ, spôsobujúci absolútnu neplatnosť právneho úkonu; b) konanie žalobkyne v podstatnom omyle (error in negotio), dotýkajúcom sa právneho dôvodu, vyvolanom zo strany žalovaného, spôsobujúcom relatívnu neplatnosť právneho úkonu podľa ust. § 49a OZ, ktorej sa žalobkyňa dovolala v žalobe zo dňa 16.07.2020 v zmysle ust. § 40a OZ; 2. Odôvodnenie postoja prvostupňového súdu vo vzťahu k vyššie uvedenej právnej argumentácii žalobkyne, ako aj vo vzťahu k vykonanému dokazovaniu a ku skutkovým zisteniam prvostupňového súdu, ktoré podľa jeho názoru vyplynuli z takto vykonaného dokazovania, je pomerne stručné a koncentruje sa výlučne do bodu 27. odôvodnenia napadnutého rozsudku.

Ďalej v odvolaní poukazuje na svedecké výpovede svedkýň R. S., A. H., E. D. J., a poukazuje na to, že nie je pravdivý skutkový záver prvostupňového súdu, podľa ktorého sa svedecké výpovede vypočutých svedkov nedotýkali procesu podpisovania Notárskej zápisnice. V tejto súvislosti uviedla, že z obsahu súdneho spisu vyplýva, že Notárska zápisnica zrejme mala byť podpísaná v priestoroch Notárskeho úradu, aj keď táto skutočnosť nie je spoľahlivo preukázaná, nakoľko v Notárskej zápisnici absentuje údaj o mieste jej podpísania podľa ust. § 47 ods. 1 písm. a) ZoN a žalobkyňa zároveň vo svojich ústnych vyjadreniach na pojednávaniach prvostupňového súdu dňa 14.07.2021 a dňa 16.03.2022 uviedla, že v kritický deň podpísala dokumenty, ktoré jej boli predložené na podpis (či medzi nimi bola aj sporná Notárska zápisnica žalobkyňa potvrdiť nevedela). Žalobkyňa počas celého prvostupňového konania

konštantne a konzistentne uvádzala, že dňa 21.11.2018 v priestoroch Notárskeho úradu podpísala všetky dokumenty, ktoré jej boli predložené na podpis a to v strachu, vychádzajúceho z predchádzajúcich fyzických a psychických útokov voči jej osobe zo strany žalovaného. Svedkyňa E. D. J., aj keď vypovedala skôr všeobecne ohľadom štandardného výkonu svojej notárskej činnosti, vo svojej svedeckej výpovedi dňa 16.03.2022 potvrdila, že žalovaný so žalobkyňou mohli byť v miestnosti určitý čas sami, čo vyvracia obranu žalovaného, v zmysle ktorej sa tento žalobkyni nemohol vyhrážať v priestoroch Notárskeho úradu z dôvodu stálej prítomnosti Notárky. Na druhú stranu je zrejmé, že pri slovných vyhrážkach, ktoré mali byť adresované žalobkyni zo strany žalovaného nebola prítomná žiadna tretia osoba, ale svedkyne R. S. a A. H. vo svojich svedeckých výpovediach interpretovali skutočnosti, ktoré im mala žalobkyňa po udalostiach, ktoré sa odohrali dňa 21.11.2018 v priestoroch Notárskeho úradu, interpretovať. Ďalej uviedla, že listinné dôkazy - Znalecký posudok č. 13/2021 zo dňa 04.03.2021, vypracovaný H. Q. R. T. I., Q., Znalecký posudok č. 46/2020 zo dňa 01.07.2020, vypracovaný H. O. R. D. U., Q. a Zápisnicu z hlavnom pojednávaní OS BA I zo dňa 14.06.2021, sp. zn.: 3Tv/1/2020, považuje žalobkyňa za kľúčové vo vzťahu k preukázaniu osobnostných čŕt žalovaného v tom kontexte, či by bol schopný správania, ktoré žalobkyňa popisuje vo svojej žalobe.

Nie je tiež zrejmé, ako prvostupňový súd postupoval aj pri hodnotení listinných dôkazov a síce SMS správy zo dňa 21.11.2018 v čase o 11:32 hod. v znení: „Tatik kup knedlu cmuk“ a v čase o 17:17 hod. v znení: „Pridi do K.“, keď z týchto správ vyvodil skutočnosť, že žalobkyňa „nekonala pod psychickým nátlakom“, nakoľko je objektívne nemožné, aby takýto záver z predložených SMS správ vyplýval a tieto správy ani neboli v takomto kontexte zo strany žalovaného predložené. Zo znenia dvoch SMS správ pritom jednoznačne možno vyabstrahovať psychické rozpoloženie žalobkyne počas kritického dňa 21.11.2018. Kým v čase o 11:32 hod. bola žalobkyňa k žalovanému v písomnej komunikácii milá (používala zdobneniny, citoslovčia a citovo zafarbené slová), v čase o 17:17 hod. je SMS správa v diametrálne odlišnom znení a tóne. Je zrejmé, že v rozmedzí času 11:32 hod. až 17:17 hod. dňa 21.11.2018 muselo prísť medzi žalobkyňou a žalovaným k nejakému konfliktu, pričom iba žalobkyňa tento konflikt označila a popísala ho (vyhrážanie zo strany žalovaného smerované voči nej v priestoroch Notárskeho úradu). V tejto súvislosti poukázala na skutočnosť, že medzi SMS správami v čase o 11:32 hod. a 17:17 hod. neprebehla medzi stranami sporu žiadna ďalšia komunikácia, nakoľko v tom čase sa preukázateľne uskutočnilo stretnutie v priestoroch Notárskeho úradu. Pokiaľ prvostupňový súd považuje za „otázne (a nevysvetlené)“, prečo žalobkyňa písala žalovanému druhú správu a navyše ho volala do prevádzky v Bratislave, prvostupňový súd opäť opomenul vyhodnotiť dôkaz, ktorý v tejto súvislosti predložila žalobkyňa a to príjmový pokladničný blok z ktorého vyplývalo, že následne bolo práve v prevádzke K. G. L. (nie v C., ako tvrdil žalovaný), zakúpené oblečenie pre žalobkyňu, z čoho jednoznačne vyplýva, že strany sporu spoločne navštevovali prevádzku K. G. L..

Zdôraznila, že je celkom logické, že žalobkyňa mala záujem o zakúpenie sporného bytu so žalovaným v období, kedy sa obaja pokúšali o obnovenie manželského spoluzitia, nakoľko to bola jedna z jej podmienok, ktorú je potrebné splniť, aby spolu so žalovaným opätovne tvorila spoločnú domácnosť.

Záverom poukázala na skutkové okolnosti, ktoré podľa jej názoru vyplývajú z vykonaného dokazovania a z obsahu súdneho spisu, ktoré ale prvostupňový súd žiadnym spôsobom nevyhodnotil a nezaujal k nim žiadne stanovisko v odôvodnení napadnutého rozsudku, a to: 1. Voči žalovanému je doposiaľ vedené trestné stíhanie pre podozrenie zo spáchania zločinu Týrania blízkej a zverenej osoby podľa ust. § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) TZ, znaky skutkovej podstaty ktorého mal žalovaný naplniť vo vzťahu k žalobkyni ako poškodenej (obeti trestného činu) v období od 15.08.2015 do apríla 2018 a následne od februára 2019 do 14.03.2020. Trestné konanie sa ku dňu podania tohto Odvolania nachádza v súdnom štádiu a je vedené pred Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn.: 3Tv/1/2020 voči žalovanému v procesnom postavení Obžalovaného, pričom doposiaľ nebolo právoplatne ukončené. 2. žalovaný bol Uznesením sudcu pre prípravné konanie OS BA I zo dňa 17.03.2020, sp. zn.: 6Tp/15/2020, vzatý do väzby podľa ust. § 71 ods. 1 písm. c) TP, t.j. z dôvodov tzv. preventívnej väzby, nakoľko u neho existovala obava, že bude pokračovať v páchaní trestnej činnosti voči žalobkyni. Tieto dôvody väzby žalovaného pretrvávajú dodnes (t. j. aj v čase podania tohto Odvolania), aj keď Uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 12.08.2021, sp. zn.: 23ToS/89/2021, bola napokon väzba u žalovaného nahradená miernejšími prostriedkami. Aj dnes teda existuje dôvodná obava, že by sa žalovaný mohol dopustiť opätovných útokov voči žalobkyni. 3. Žalovaný sa vo výkone väzby nachádzal v čase od jeho zadržania dňa 14.03.2020 do 12.08.2021, pričom ešte počas výkonu väzby v ÚVV a ÚVTOS Bratislava udelil svojej sestre A. D. B. plnú moc, aby na jej základe začala realizovať kroky, smerujúce k predaju sporného bytu, vrátane vyzývania žalobkyne, aby aj spoločne s maloletými deťmi obidvoch strán sporu bezodkladne opustila predmetný byt. X. Žalovaný v čase, kedy sa nachádzal vo výkone väzby, vypovedal internetové a TV služby UPC Broadband Slovakia s.r.o. s miestom odberu v spornom byte, kedy žalobkyňu a

jej deti dňa 05.05.2020 dodávateľ služieb odpojil na základe jednostrannej výpovede žalovaného od dodávky týchto služieb, k čomu došlo v čase, kedy boli maloleté deti strán sporu odkázané na online školské štúdium z dôvodu vyhláseného núdzového stavu titulom epidémie COVID-19. 5. V konaní bolo preukázané, že hypotekárny úver na sporný byt bol po celý čas hradený zo spoločných prostriedkov strán sporu, patriacich do BSM, čo potvrdil aj právny zástupca žalovaného na pojednávaní prvostupňového súdu dňa 14.07.2021. 6. Prvostupňový súd žiadnym spôsobom nevyhodnotil skutočnosti, vyplývajúce z predložených znaleckých posudkov znalcov O. R. D. U. a R. T. I., Q., ako aj zo Zápisnice OS BA I zo dňa 14.06.2021, sp. zn.: 3 Tv/1/2020, z ktorých vyplývali skutočnosti, týkajúce sa osoby samotného žalovaného a jeho predispozície ku konaniu, tvrdenému zo strany žalobkyne. 7. Prvostupňový súd nezohľadnil a nevyhodnotil svedeckú výpoveď svedkyne O. P. O. na pojednávaní dňa 14.07.2021, vypočutie ktorej paradoxne navrhol žalovaný a ktorá potvrdila, že žalobkyňa bola vynechaná z celého procesu kúpy sporného bytu a zúčastňovala sa iba obhliadok potenciálnych nehnuteľností. 8. Prvostupňový súd nezohľadnil a nevyhodnotil svedecké výpovede svedkýň R. S. a A. H. (viď. Ad 3.2) tohto Odvolania). 9. Prvostupňový súd nezohľadnil tvrdenie svedkyne E. D. J., ktorá na pojednávaní prvostupňového súdu dňa 16.03.2022 potvrdila, že strany sporu mohli byť v jednej miestnosti sami bez prítomnosti akejkoľvek tretej osoby. Vyššie uvedená svedkyňa zároveň vyvrátila tvrdenie žalovaného, ktorý na pojednávaní dňa 08.09.2021 uvádzal, že podklady pre účely vyhotovenia Notárskej zápisnice mal Notárke predkladať v deň podpisu Notárskej zápisnice (Žalovaný uviedol nasl.: „Prišli sme k nej spoločne odovzdali občianske preukazy a dokumenty, ktoré potrebovala. Ona ich spracovala...“). 10. Prvostupňový súd nezohľadnil a nevyhodnotil početné argumentačné zmeny žalovaného, ktorý spočiatku presviedčal prvostupňový súd o tom, aké mal so Žalobkyňou harmonické manželstvo (napr. na pojednávaní prvostupňového súdu dňa 15.11.2021), no vo svojich ďalších písomných podaniach (po vyjadrení žalobkyne) už začal opisovať manželstvo ako problémové s tým, že Žalobkyňa ho údajne „osočovala, spustila na neho špinavú kampaň plnú klamstiev, čo ho dostalo až do väzby“. 11. Procesná obrana žalovaného vo vzťahu k žalobkyňou uplatňovanému nároku sa v zásade koncentrovala na osobné ataky voči žalobkyňi, kedy žalovaný žalobkyňu účelovo vykresľoval ako chronickú dlžníčku, ktorá má údajne „obrovské“ množstvo dlhov, prípadne ako nezodpovednú matku, ktorá sa nevie postarať o vlastné deti a pod. V konaní bolo napokon preukázané, že voči žalobkyňi neboli v čase kúpy sporného bytu vedené žiadne exekučné konania a tvrdenia žalovaného v tomto smere boli vyvrátené vykonaným dokazovaním.

5. K odvolaniu sa vyjadril žalovaný, žiadal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť a uviedol, že žalobkyňa považuje za najväčší problém vyhodnotenie dôkazov súdom jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti nie v súlade s jej želaním a jej hodnotiacimi ústnymi prejavmi a písomnými podaniami. K namietanému nesprávnemu postup zákonnej sudkyne pri verejnom vyhlásení rozsudku dňa 13.04.2022 uviedol, že nie je logicky možné po verejnom vyhlásení rozsudku podať komplexné vyhodnotenie vykonanie dokazovania, na to slúži písomné vyhotovenie rozsudku. Preto je akékoľvek odôvodnenie limitované na najhlavnejšie oporné body, ktoré sú potom rozvinuté v písomnom vyhotovení rozsudku. Rovnako tomu bolo aj v uvedenom prípade. Koniec koncov túto skutočnosť uznáva aj samotná žalobkyňa, že si podrobné odôvodnenie rozhodnutia prečíta v písomnom vyhotovení rozsudku. K žalobkyňou napadnutej notárskej zápisnici uviedol, že táto bola akceptovaná ako platná jednak zo strany banky, a jednak aj zo strany príslušného okresného úradu, katastrálny odbor. Na jej platnosť a účinnosť sú naviazané početné ďalšie právne úkony, ktoré žalobkyňa v žiadnom smere nerozporovala, čo opäť potvrdzuje závery rozsudku súdu prvej inštancie, že si bola od začiatku vedomá a bola uzrozumená s obsahom, účinkami a následkami predmetnej notárskej zápisnice.

Žalovaný zhrnul, že žalobkyňa od začiatku ich vzťahu tajila svoje dlhy pred žalovaným a pred jeho rodinou; žalobkyňa aj po prevalení sa jej dlhov tieto stále popierala, a bola voči nim ľahostajná; žalobkyňa účelovo opustila (nie raz) spoločnú domácnosť; žalobkyňa bola od začiatku hľadania nového bytu plne zainteresovaná do celého procesu; žalobkyňa bola od začiatku vybavovania úveru na bývanie zainteresovaná a informovaná o skutočnosti, že kvôli jej dlhom a exekúciám z minulosti nedostanú spoločný úver; žalobkyňa od začiatku veľmi dobre vedela, že zúženie BSM formou notárskej zápisnice je jediným riešením; žalobkyňa presne vedela, čo je obsahom notárskej zápisnice, a od začiatku až do konca celého procesu konala vedome a slobodne, bola prostá omylu a akéhokoľvek nátlaku; žalobkyňa nikdy nebola žalovaným napadnutá alebo do niečoho nútená; žalobkyňa konala s vopred premysleným zámerom pripraviť žalovaného o majetok, a takto si zabezpečiť finančné prostriedky na splácanie svojich dlhov z minulosti, ako aj na jej ďalší bezstarostný život.

6. Na vyjadrenie žalovaného reagovala žalobkyňa (odvolacia replika) s tým, že v celom rozsahu zotrúva na svojej právnej argumentácii a odvolacích dôvodoch, podrobne vymedzených v odvolaní. Vo zvyšku žalobkyňa zopakovala svoju argumentáciu, ktorú uviedla v odvolaní.

7. Na vyjadrenie žalobkyne reagoval žalovaný (odvolacia duplika) s tým, že v celom rozsahu zotrúva na svojom vyjadrení k odvolaniu. Vo zvyšku žalovaný zopakoval svoju argumentáciu, ktorú uviedol v odvolaní.

8. Žalobkyňa doložila podanie - Predloženie dôkazov v odvolacom konaní podľa ust. § 366 písm. d) CSP. Žalobkyňa predkladá správu o povesti strán sporu zo dňa 14.2.2023 vypracovanú Mestom C. pre účely súdneho konania prebiehajúceho pred Okresným úradom Dunajská Streda pod sp. zn. 9P/45/2020. Správa o povesti zo dňa 14.2.2023 potvrdzuje skutočnosť, že strany sporu aj vo vzťahu k obci odo dňa nadobudnutia bytu vystupovali v tom smere, že dotknutý byt patrí do ich spoločného BSM. Žalobkyňa bez vlastnej viny tento dôkaz nemohla použiť pred súdom prvej inštancie.

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľka v odvolaní použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. e), f), g), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že je potrebné rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

10. Predmetom konania je nárok žalobkyne na určenie, že nehnuteľnosť – predmetný byt F. X (špecifikovaný v petite žaloby) patrí do bezpodielového spoluvlastníctva žalobkyne a žalovaného. Súd prvej inštancie žalobu zamietol, keď dospel k záveru, že notárska zápisnica o zúžení bezpodielového spoluvlastníctva týkajúca sa predmetného bytu je platná, stala sa verejnou listinou, neboli zistené jej formálne nedostatky, ani neboli preukázané tvrdenia žalobkyne o neslobodnom prejave vôle a konaní v omyle. Žalobkyňa v odvolaní namietala nesprávny procesný postup pri verejnom vyhlásení rozsudku dňa 13.4.2022, nesúhlasila s posúdením veci súdom prvej inštancie, že notárska zápisnica nemá formálne nedostatky, pretože tvrdila jej rozpor s § 47 ods. 1 písm. a), g) a h) NP, namietala spôsob hodnotenia dôkazov súdom prvej inštancie a nesúhlasila s právnym posúdením veci. Predmetom odvolacieho konania tak bolo posúdiť, či súd prvej inštancie porušil právo žalobkyne na spravodlivý proces, či správne a zákonne rozhodol, keď žalobu zamietol.

11. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku v rozsahu a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je opodstatnené.

12. Podľa § 143 Občianskeho zákonníka v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenmu nástupcovi pôvodného vlastníka. 3)

13. Podľa § 143a Občianskeho zákonníka manželia môžu dohodou rozšíriť alebo zúžiť zákonom určený rozsah bezpodielového spoluvlastníctva. Obdobne sa môžu dohodnúť aj o správe spoločného majetku (ods. 1). Manželvia sa môžu dohodnúť, že vyhradia vznik bezpodielového spoluvlastníctva ku dňu zániku manželstva (ods. 2). Dohoda podľa odsekov 1 a 2 vyžaduje formu notárskej zápisnice. Manželvia sa môžu voči inej osobe na túto dohodu odvolať len vtedy, ak jej je táto dohoda známa (ods. 3).

14. V zmysle § 143 OZ je predmet bezpodielového spoluvlastníctva manželov definovaný nasledujúcimi znakmi:

- a) tvorí ho všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva fyzickej osoby,
- b) majetok bol nadobudnutý niektorým z manželov za trvania manželstva,
- c) nevzťahuje sa na veci:

- získané dedičstvom.
- získané darom,
- slúžiace podľa svojej povahy osobnej potrebe jedného z manželov,
- slúžiace podľa svojej povahy, výkonu povolania jedného z manželov,
- vydané v rámci predpisov o reštitúcii iba jednému z manželov, ktorý mal vec vo vlastníctve ešte pred uzavretím manželstva, alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka.

Predmetom vlastníckeho práva sú predovšetkým veci v právnom slova zmysle. Na to, aby bolo možné vec vylúčiť z bezpodielového spoluvlastníctva manželov musí spĺňať jednu zo zákonom stanovených výnimiek.

Vzťahy vyplývajúce z bezpodielového spoluvlastníctva si manželia môžu upraviť odchylné od zákona iba na základe dohody, ktorá podľa § 143a OZ musí byť pod sankciou absolútnej neplatnosti uzatvorená formou notárskej zápisnice. Iným právnym úkonom nemôžu manželia svoje majetkové vzťahy platne upraviť ani vylúčiť nadobudnutie veci do svojho bezpodielového vlastníctva, ak doň podľa zákonnej úpravy (§ 143 OZ) patria. Pri absencii takejto dohody nemôže byť vznik bezpodielového spoluvlastníctva vylúčený, časovo posunutý ani inak modifikovaný. Iba prostá zhodná vôľa manželom nadobudnúť vec do výlučného majetku, ak nebola vyjadrená vo forme notárskej zápisnice, nemôže vec z rozsahu bezpodielového spoluvlastníctva manželov vylúčiť. Ani samotné prehlásenie (súhlas) jedného z manželov, že určitá vec nadobudnutá druhým z manželov za trvania manželstva do bezpodielového spoluvlastníctva nepatrí, nie je právne relevantná a je bez významu, ak podľa zákona náleží do rozsahu bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

Platnosť dohody uzatvorenej v zmysle tohto ustanovenia je podmienená splnením nasledovných predpokladov:

- ide o dohodu uzatvorenú medzi manželmi,
- počas trvania manželstva,
- do budúcnosti,
- vo forme notárskej zápisnice.

Všetky uvedené predpoklady musia byť splnené kumulatívne, ak nebude splnený čo i len jeden z nich pôjde o dohodu absolútne neplatnú (§ 39 OZ). Dohody uzatvárané podľa § 143a musia zároveň rešpektovať kogentnosť občianskoprávnej úpravy bezpodielového spoluvlastníctva.

Manželia môžu dohodou modifikovať zákonom vymedzený rozsah bezpodielového spoluvlastníctva jeho rozšírením alebo zúžením. Zúžením bezpodielového spoluvlastníctva dochádza k rozšíreniu okruhu zákonných výnimiek predmetu bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Zo spoločného majetku budú v dôsledku uzavretia dohody vylúčené hodnoty, ktoré by inak boli súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva. Takéto hodnoty budú nadobúdané do výlučného majetku niektorého z manželov, resp. do ich podielového spoluvlastníctva. Vyňatím veci z bezpodielového spoluvlastníctva manželov sa majetok stáva predmetom voľnej dispozície jedného z manželov.

Dohody uzatvárané podľa § 143a ods. 1 a 2 OZ musia byť pod sankciou absolútnej neplatnosti vyhotovené vo forme notárskej zápisnice. Notárska zápisnica je formou verejnej listiny (§ 3 ods. 4 zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) – ďalej aj „NP“), o ktorej platí domnienka pravdivosti v zmysle § 205 CSP. Verejná listina potvrdzuje, že ide o vyhlásenie orgánu, ktorý listinu vydal a ak nie je dokázaný opak i pravdivosť toho, čo sa v nich osvedčuje alebo potvrdzuje. Dôkazné bremeno sa v dôsledku toho presúva na toho, kto pravdivosť obsahu notárskej zápisnice popiera. Forma notárskej zápisnice ako verejnej listiny, ktorá je pre tieto prípady vyžadovaná, je prejavom dôležitosti následkov uskutočnených právnych úkonov pre majetkové vzťahy medzi manželmi. K náležitostiam obsahu notárskej zápisnice porovnaj § 46 a nasl. NP.

15. Súd prvej inštancie vyššie citované zákonné ustanovenia vzťahujúce sa na predmetnú vec v odôvodnení svojho rozhodnutia neuviedol.

16. Podľa § 3 ods. 4 NP listiny a osvedčovacie doložky (§ 56 ods. 2) vyhotovené v rámci notárskej činnosti (ďalej len "notárska listina"), ich osvedčené odpisy, potvrdenia a výpisy z notárskych centrálnych registrov a listiny vyhotovené pri činnosti podľa odseku 2 sú verejnými listinami.

17. Podľa § 46 NP notári spisujú účastníkom na základe ich vyhlásenia notárske zápisnice o zmluvách, závetoch a iných právnych úkonoch. V notárskej zápisnici môže pokračovať notár, ktorý notársku zápisnicu spísal, alebo iný notár so sídlom na území Slovenskej republiky. Pokračovanie v notárskej zápisnici je súčasťou notárskej zápisnice.

18. Podľa § 47 ods. 1 NP Notárska zápisnica musí obsahovať

- a) miesto, deň, mesiac a rok podpísania notárskej zápisnice,
- b) meno, priezvisko a sídlo notára,
- c) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo, ak je pridelené, a trvalé bydlisko účastníka, ak je ním fyzická osoba, a názov alebo obchodné meno, identifikačné číslo organizácie, ak je pridelené, a sídlo účastníka, ak je ním právnická osoba, ako aj ich zástupcov, svedkov, dôverníkov a osoby, ktorá ovláda jazyk účastníka,
- d) vyhlásenie účastníkov, že sú spôsobilí na právne úkony,
- e) údaj o tom, ako bola preukázaná totožnosť účastníkov a svedkov, najmä druh a číslo platného preukazu totožnosti účastníka,
- f) ak je účastníkom právnická osoba, údaj o tom, ako bola preukázaná jej existencia, a oprávnenie v jej mene konať,
- g) obsah právneho úkonu,
- h) údaj o tom, že zápisnica bola po prečítaní účastníkmi schválená,
- i) podpisy účastníkov alebo ich zástupcov, a ak boli prizvaní, tiež svedkov, dôverníkov a osoby, ktorá ovláda jazyk účastníka; ak podpisuje notársku zápisnicu za právnickú osobu ako účastníka fyzická osoba oprávnená v jej mene konať, pripojí iba svoj podpis,
- j) odtlačok úradnej pečiatky notára a jeho podpis.

19. Výpočet obsahových náležitostí notárskej zápisnice, uvedený v § 47 ods. 1 a nadväzuje na všeobecné náležitosti každej notárskej zápisnice uvedené v § 41 - 44. Ide o taxatívny výpočet. Ak niektorá z týchto náležitostí absentuje, listinu nemožno považovať za notársku zápisnicu, teda aj za verejnú listinu. To však vždy nemá za následok neplatnosť právneho úkonu, ktorý listina obsahuje, ak pre právny úkon zákon nepredpisuje formu notárskej zápisnice a listina obsahuje náležitosti, ktoré pre konkrétny právny úkon zákon požaduje, je právny úkon platný. Absencia niektorej z obligatórnych náležitostí má teda za následok absolútnu neplatnosť, napríklad dohody o zúžení zákonom určeného rozsahu bezpodielového spoluvlastníctva manželov podľa § 143a OZ nie však kúpnej zmluvy. Iný názor je vyjadrený v rozsudku Najvyššieho súdu ČR spis. zn. 21 Cdo 3159/2010 (ak absentuje v notárskej zápisnici náležitosť, ktorá je len málo významná, môže ísť - s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu o verejnú listinu).

20. Miesto podpísania notárskej zápisnice zákon bližšie neupravuje. V prípade podpísania zápisnice o notárskej kancelárii stačí označenie obce (mesta), obdobne pri spísaní v mieste konania úradných dní mimo sídla notára. Označenie len názvom obce mesta možno považovať za splnenie náležitostí podľa písmena a), presnejšie označenie však nie je v rozpore s týmto ustanovením a je vhodné pre prípad spochybnenia platnosti notárskej zápisnici, predovšetkým pri podpísaní notárskej zápisnice mimo notárskej kancelárie. Deň mesiac a rok podpísania notárskej zápisnice sa tiež chápe ako dátum vyhotovenia notárskej zápisnice so všetkými náležitosťami, vrátane jej prečítania, schválenia a podpísania.

Proces realizácie notárskej zápisnice sa začína prejavom vôle účastníka o tom, čo sa má do nej zahrnúť, nasleduje právne poučenie, pri ktorom je notár povinný rešpektovať zásadu nestrannosti a rovnosti účastníkov. Poučenie by malo byť zamerané na oboznámenie sa s najvhodnejšími prostriedkami na dosiahnutie právneho výsledku, ktorý účastníci od právneho úkonu očakávajú. Ak ide o zmluvu, poučenie by malo obsahovať informácie o podstatných, pravidelných a vedľajších náležitostiach tohto právneho úkonu. Po prípadnom doplnení prejavu vôle účastníkmi notár sformuje v písomnej podobe prejavy vôle účastníkov tak, aby verne vyjadrovali ich skutočnú vôľu, použijúc právnické vyjadrenia zodpovedajúce konkrétnemu právnomu úkonu. Presné vyjadrenia a náležité právne poučenie vylúčia možnosť neplatnosti právneho úkonu pre neurčitosť a nezrozumiteľnosť. Do obsahu právneho úkonu notár nemôže vkladať svoje vlastné poučenie alebo pripomienky, ktoré účastníci berú na vedomie.

Údaj o tom, že notárska zápisnica bola po prečítaní účastníkmi schválená, je osvedčovacím prejavom notára, ktorý notársku zápisnicu spísal. Notár osvedčuje, že účastníci schválili notársku zápisnicu po jej prečítaní, prečítaním nemožno rozumieť diktovanie textu notárskej zápisnice notárom zapisovateľke v prítomnosti všetkých účastníkov. Text notárskej zápisnici si môže prečítať každý z účastníkov

samostatne, ale rovnako ho môže všetkým prečítať notár, prípadne jeden z účastníkov ostatným. V záujme vylúčenia možnosti neplatnosti právneho úkonu je vhodné, ak notár vyzve účastníkov, aby sa s textom notárskej zápisnice oboznámili, tak, že si ho každý prečíta osobitne. Následne by sa mali zrozumiteľne a jednoznačne vyjadriť či notársku zápisnicu schvaľujú. Tento súhlas je obligatórnou náležitosťou notárskej zápisnice, bez ktorého listinu nemožno považovať za notársku zápisnicu. Prečítanie notárskej zápisnice inak ako osobne je vhodné uviesť v notárskej zápisnici. Zákonná podmienka tohto osvedčovacieho úkonu je však splnená aj vyjadrením, že zápisnica bola po prečítaní účastníkmi schválená.

21. Žalobkyňa v konaní pred súdom prvej inštancie a aj v odvolaní namietala absenciu formálnych obligatórných náležitostí podľa § 47 ods. 1 písm. a) a písm. h) NP ako aj z dôvodu rozporu vyhotovenia podľa § 47 ods. 1 písm. g) NP.

Žalobkyňa argumentovala, že absentuje údaj podľa § 47 ods. 1 písm. a) NP o mieste, dni, mesiaci a roku podpísania notárskej zápisnici, nakoľko v notárskej zápisnici je uvedené iba miesto, deň a rok jej napísania, nie však podpísania.

Súd prvej inštancie sa uvedeným zaoberal a uviedol, že miesto podpísania notárskej zápisnice zákon bližšie neupravuje. V prípade podpísania zápisnice v notárskej kancelárii stačí označenie obce (mesta). Označenie len názvom obce (mesta) možno považovať za splnenie náležitostí podľa písm. a).

22. V notárskej zápisnici N 492/2018, Nz 43155/2018 je ako prvé uvedené: Notárska zápisnica napísaná na Notárskom úrade v C., dňa 21.11.2018, (slovami: dvadsiatehoprvého novembra roku dvetisícosemnať) E. D. J., J. N. N. C., V. XX.

23. Pokiaľ ide o slovo v notárskej zápisnici „napísaná...“, pričom právna úprava uvedená v cit. ust. § 47 ods. 1 písm. a) uvádza podpísaná, odvolací súd zohľadnil, že v danej veci bola notárska zápisnica napísaná a aj podpísaná dňa 21.11.2018 na notárskom úrade, v tento deň bola notárska zápisnica vyhotovená, čo strany sporu nenamietali a vyplýva to aj zo samotnej notárskej zápisnice, tento nedostatok vo formulácii, nie je významný a možno s prihliadnutím na okolnosti danej veci konštatovať, že náležitosť notárskej zápisnice podľa § 47 ods. 1 písm. a) NP bola splnená.

24. Žalobkyňa tiež argumentovala, že v notárskej zápisnici absentuje údaj podľa § 47 ods. 1 písm. g) NP teda údaj o tom, že zápisnica bola po prečítaní účastníkmi schválená.

25. Súd prvej inštancie v tejto otázke citoval z rozsudku Nejvyššího soudu ČR zo dňa 30.11.2012 sp. zn. 31 Cdo/3159/2010, poukázal na výpoveď notárky, ktorá potvrdila, že ako je zrejmé aj z textu ňou spísanej notárskej zápisnice, že zápisnica neobsahuje „údaj o tom, že zápisnica bola po prečítaní účastníkmi schválená“, tiež však potvrdila, že vo všeobecnosti prenechá účastníkom priestor na oboznámenie sa (prečítanie) s textom zápisnice, pričom konkrétny prípad sporných strán nemal byť v tomto postupe nijako odlišný a bola prítomná aj pri podpísaní notárskej zápisnice, ktorú následne zaregistrovala v centrálnom registri. Na základe toho súd uzavrel, že v danom prípade účastníci - strany sporu samotným podpisom schválili obsah notárskej zápisnice, a teda notárska zápisnica je platná a stala sa verejnou listinou.

26. V notárskej zápisnici N 492/2018, Nz 43155/2018 sa údaj o tom, že zápisnica bola po prečítaní účastníkmi schválená nenachádza, uvedené nie je vyjadrené žiadnym spôsobom, z celého textu nevyplyva, že by notárska zápisnica bola po prečítaní účastníkmi schválená.

27. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej súd zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd neaplikoval príslušnú právnu normu, aplikoval nesprávnu právnu normu, obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval alebo správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval. Vzhľadom na skutočnosť, že súd prvej inštancie v súdnej veci použil správny právny predpis vzťahujúci sa na vec, ale ho nesprávne aplikoval preskúmaný rozsudok trpí právnymi vadami.

28. Súd prvej inštancie svoj záver oprel o rozsudok Najvyššieho soudu ČR sp. zn. 21 Cdo/3159/2010 zo dňa 30.11.2012. Odvolací súd zohľadnil, že uvedenom konaní bolo predmetom konania určenie neplatnosti závetu spísaného vo forme notárskej zápisnice, pričom v odôvodnení sa tiež uvádza:

„Přestože právní teorie dříve zastávala názor, že nesplnění jen některé z předepsaných náležitostí má za následek, že listinu sepsanou notářem nelze považovat za listinu veřejnou, postupně se prosazuje méně rigorózní výklad. Ten vychází ze závěru, že absentuje-li v notářské listině náležitost, která je jen málo významná, může se - s přihlédnutím k okolnostem konkrétního případu - přesto jednat o listinu veřejnou (srov. právní názor vyjádřený in Bílek, P.; Fiala, R., Jindřich, M.; Wawerka, K. a kol.: Notářský řád a řízení o dědictví, komentář, 4. vydání 2010, C.H.Beck, str. 50). Podobně judikatura soudů již dříve dospěla k závěru, že náležitosti notářských listin jsou z hlediska kvality různě závažné. Pouze v případě, že by chyběly takové náležitosti, bez nichž by nebylo možno individualizovat notářský zápis, účastníky nebo další osoby zúčastněné na úkonu, nebo takové náležitosti, které jsou nezbytnou součástí notářského zápisu, bylo by nutno dojít k závěru, že písemnost nelze považovat za notářský zápis, a tedy za veřejnou listinu (srov. právní názor vyjádřený v rozsudku bývalého Nejvyššího soudu ČSR ze 30.4.1976, sp. zn. 4 Cz 34/76, uveřejněném ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 61, ročník 1977; usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 18.12.2008, sp. zn. 21 Cdo 4566/2007)“. Z uvedeného vyplývá, že v údaj o tom, že notářská zápisnice byla po přečtení schválena sa v nej nachádzal a bol vyjadrený slovami: „ Potvrzují, že jsem tento notářský zápis sepsala, účastník si jej přečetl, co do obsahu schválil a vlastnoručně podepsal.“ V predmetnej veci sa však zákonom predpísaná náležitosť notárskej zápisnice o tom, že zápisnica bola po prečítaní účastníkmi schválená sa nenachádza, ani z celého textu nemožno vyvodit', že by uvedené bolo vyjadrené inými slovami, preto absentuje obligatórna náležitosť, že predmetnú písomnosť nemožno považovať za notársku zápisnica a teda za verejnú listinu.

29. Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

30. Podľa názoru odvolacieho súdu, pokiaľ v notárskej zápisnici chýba údaj podľa § 47 ods. 1 písm. g) NP, nejde o verejnú listinu a notársku zápisnicu, dohoda strán o zúžení BSM nebola uzavretá vo forme notárskej zápisnice, takáto dohoda je neplatná, pretože jej obsah je v rozpore so zákonom. Predmetná dohoda o zúžení BSM bola uzatvorená medzi manželmi, za trvania manželstva, do budúcnosti, avšak nebola dodržaná forma notárskej zápisnice, preto je dohoda neplatná. Ide o absolútnu neplatnosť, na ktorú súd musí prihliadať a pôsobí ex tunc. Preto pokiaľ súd prvej inštancie uzavrel, že notárska zápisnica spĺňa náležitosť § 47 ods. 1 písm. g) NP, dopustil sa nesprávneho právneho posúdenia. Odvolacia argumentácia žalobkyne je dôvodná.

31. V odvolaní žalobkyňa namietala rozpor notárskej zápisnice s § 47 ods. 1 písm. h) NP, pričom súd prvej inštancie sa touto námietkou vo svojom odôvodnení nezaoberal, preto bola dôvodná odvolacia námietka o porušení práva na spravodlivý proces v tom, že nedal odpoveď na podstatnú argumentáciu žalobkyne. Vzhľadom na vyššie opísané závery bolo by už v danom štádiu konania nadbytočné skúmať súlad notárskej zápisnice s § 47 ods. 1 písm. h) NP.

32. Žalobkyňa tiež tvrdila vo vzťahu k notárskej zápisnici nedostatok vôle žalobkyne podľa § 37 ods. 1 OZ a konanie žalobkyne v podstatnom omyle dotýkajúcom sa právneho dôvodu, vyvolanom zo strany žalovaného, pričom tieto námietky vzhľadom na vyššie uvedené závery týkajúce sa nedodržania formy notárskej zápisnice obsahom ktorej bola dohoda strán o zúžení BSM a absolútna neplatnosť dohody potom vedie k záveru, že už je nadbytočné a nevhodné zaoberať sa nedostatkom vôle žalobkyne a jej konaním v podstatnom omyle týkajúcich sa notárskej zápisnice.

33. V ďalšom konaní súd prvej inštancie zohľadní vyššie uvedené závery smerujúce k posúdeniu dohody strán sporu o zúžení BSM o predmetný byt; vychádzajú z názoru, že dohoda o zúžení BSM je absolútna neplatná, teda nevyvolala žiadne právne účinky, následne bude potrebné vychádzať z § 143 OZ a tiež z príslušnej judikatúry a to napr. rozsudku bývalého Najvyššieho soudu ČSSR zo dňa 28.11.1969 sp. zn. 8 Cz 36/69 a s ohľadom na zistené skutkové okolnosti zväziť, či je opodstatnená predmetná žaloba, že sporný byt patrí do BSM.

34. Pokiaľ ide o námietku žalobkyne týkajúcu sa postupu súdu prvej inštancie dňa 13.4.2022 kedy vo veci vyhlásil rozsudok, pričom žalobkyňa namietala, že súd vyhlásený rozsudok neodôvodnil, odvolací súd námietku považuje za opodstatnenú. Zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 13.4.2022 vyplýva, rozsudok bol vyhlásený, avšak nevyplýva, že by bol odôvodnený a bolo dané príslušné poučenie, zvukový záznam nebol vyhotovený, pričom bolo by potrebné zväziť, či takýto nesprávny postup svojou intenzitou a rozsahom mohol porušiť právo žalobkyne a aj žalovaného na spravodlivý proces. Keďže výsledkom tohto odvolacieho konania je zrušenie napadnutého rozsudku a vrátenie veci súdu prvej inštancie na

ďalšie konanie a nové rozhodnutie, odvolací súd sa už podrobne následkami nesprávneho postupu na pojednávaní 13.4.2022 nezaoberal.

35. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil tým, že aplikoval nesprávne právne normy, vec podľa príslušných právnych noriem ani právne nevyhodnotil, pričom rozhodnutie súdu prvej inštancie ani nezodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia, i vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobkyne. Napadnutý rozsudok nie je vecne správny. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie s použitím ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) a c) Civilného sporového poriadku zrušil a vec mu podľa ustanovenia § 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

36. Povinnosťou súdu prvej inštancie, súc pritom viazaný právnym názorom odvolacieho súdu podľa ustanovenia § 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku, bude opätovne vec prejednať, znova vychádzajúc z výsledkov dokazovania posúdiť žalobou uplatnený nárok už podľa príslušných právnych noriem. Výsledky vykonaného dokazovania je nevyhnutné potom vyhodnotiť vychádzajúc zo základného princípu voľného hodnotenia dôkazov zakotveného v Článku 15 Základných princípov Civilného sporového poriadku a v ustanovení § 191 ods. 1 Civilného sporového poriadku, a to najmä so sústredením sa na sporné otázky, ako aj odvolacie argumenty žalobkyne, tieto posúdiť z hľadiska všetkých na vec vzťahujúcich sa zákonných ustanovení a potom vo veci znova rozhodnúť. V odôvodnení rozhodnutia je nevyhnutné uviesť aj citáciu aplikovaných právnych noriem, vysvetlenie, ktoré zo skutkových zistení odôvodňujú aplikáciu práve týchto právnych noriem a dostatočnú argumentáciu pri ich výklade. Rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku odôvodniť.

37. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie znova o nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

38. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).